

**Posudek oponentky k dizertační práci Mgr. Ing. Karla Petržely na téma Povinnost péče řádného
hospodáře v právu obchodních společností**

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Doktorandem vybrané téma bylo již několikrát zpracováno z různých úhlů (např. Mancelová, S. Loajalita a péče řádného hospodáře v akciové společnosti, Praha: C.H. Beck, 2015, Štaňko, S., Právní postavení člena statutárního orgánu řízené akciové společnosti, Praha: C.H. Beck, 2022, Novotná Krtoušová, L. Odpovědnost členů statutárních orgánů právnických osob, Praha: Wolters Kluwer, 2019). Přestože je však tématu doktrínou a judikaturou věnována značná pozornost, jde obecně o téma aktuální, protože se zabývá klíčovým pojmem práva obchodních korporací, u něhož nelze mít za to, že je jednou pro vždy zcela vyřešené. Aktuálnost konkrétní práce však velmi úzce závisí na tom, zda konkrétní zpracování tématu přináší k dosavadní odborné diskusi něco nového. V tom je přínos posuzované dizertační práce omezený.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody).

Pro řádné zpracování tématu je nezbytné, aby se doktorand velmi dobře orientoval nejen v soudobé diskusi týkající se péče řádného hospodáře, nýbrž i v navazujících otázkách (např. v povaze právnické osoby), ale i mu byl detailně znám vývoj institutu a kontext, jak se k němu přistupuje v Evropě. Dalším úskalím při zpracování je na základě zmapování dosavadních závěrů, at' sporovaných nebo nespornovaných, formulace klíčové otázky, na níž má práce přinést odpověď, a vymezení cesty k ní (struktury práce). Téma je totiž natolik široké, že nevhodná volba klíčové otázky může vést k popisnosti, resp. nedostatečné analýze. Volba nevhodné struktury může vést k nepřehlednosti či vzájemné neprovázanosti jednotlivých částí práce. Klíčová otázka a struktura práce jsou zcela zásadní pro to, aby práce byla zpracována na požadované odborné výši a byla přínosem pro odbornou veřejnost. Vymezení klíčové otázky chybí.

3. Formální a systematické členění práce ,

Diplomant práci rozdělil vedle úvodu a závěru do šesti kapitol. K tomu v podrobnostech v bodě 5c posudku.

4. Vyjádření k práci

Druhá a třetí kapitoly jsou po obsahové stránce zpracovány na lepší úrovni než zbytek. Práce má velmi široký záběr (viz bod 5a posudku), což neumožňuje doktorandovi jít do větší hloubky a mnohdy kvůli tomu zůstává na povrchu naznačených problémů. Dalším nedostatkem práce jsou nedostatky v práci se zdroji (viz bod 5d posudku).

5. Kritéria hodnocení práce

a) splnění cíle práce

Za cíl práce doktorand stanovil na str. 7 „analyzovat obsah povinnosti péče řádného hospodáře člena voleného orgánu v kontextu obchodních korporací a vybrané důsledky jejího porušení“, se zaměřením zejména na otázky: Jaká jsou historická, filozofická a právní východiska povinností obdobných péčí řádného hospodáře a jakým způsobem se povinnosti tohoto typu vyvíjely? Jaký je vztah mezi vůlí obchodní korporace, zájmem obchodní korporace a povinností péče řádného hospodáře? Jakým způsobem k obdobným povinnostem přistupují vybrané právní řády a jaké jsou povaha a obsah povinnosti péče řádného hospodáře v rámci rekodifikované právní úpravy? Jaké důsledky plynou z

porušení péče řádného hospodáře? Jakým způsobem mohou být nároky z titulu porušení povinnosti péče řádného hospodáře uplatňovány?

Bohužel doktorand nevysvětluje, proč zvolil tyto otázky, jak na sebe navazují a jaká je ta jedna klíčová otázka, na níž má práce přinést odpověď. Cíl práce tak podle mého soudu nebyl zvolen úplně vhodně. Chybí jedna základní otázka a dílčí otázky jsou značně široké. Zdá se, že cílem doktoranda bylo podat úplný náhled na péči řádného hospodáře. To je však cíl v zásadě nesplnitelný, má-li být splněn požadavek důkladného rozboru institutu. Doktorand si tak jeho zkoumání měl omezit právě vhodně zvolenou klíčovou otázkou, z jejíž perspektivy by institut péče řádného hospodáře zkoumal.

b) samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství

Nemám důvodu se domnívat, že dizertační práci doktorand nese-psal samostatně. Při četbě práce jsem neodhalila žádné prvky plagiátorství, ani je neodhalil žádný ze systémů kontroly prací, které fakulta používá.

c) logická stavba práce

Doktorand rozdělil práci do 8 kapitol.

V úvodní první kapitole se doktorand věnoval zejména vymezení cíle práce a otázkám, které chce v práci zkoumat. K tomu viz bod 5b posudku.

Ve druhé kapitole se doktorand zabývá kontextem povinnosti péče řádného hospodáře, zejména jejími historickými, společenskými, filozofickými a ekonomickými východisky společně s povahou obchodní společnosti. Tato úvodní pasáž je zajímavá a její některé části jsou zpracovány na slušné úrovni (např. část pojednávající o zájmu obchodní společnosti). Je škoda, že na ní ve zbytku práce doktorand neodkazuje.

Ve třetí kapitole doktorand rozebírá povinnost péče řádného hospodáře a její jednotlivé složky v mezinárodním srovnání (české, americké, anglické, německé pojetí), včetně pravidla business judgement rule, a to v českém, kanadském, americkém a německém kontextu. O jednotlivých pojetí pojednává samostatně, i když by pro čtenáře bylo přínosnější, aby o nich pojednal průřezově ve vztahu k jednotlivým dílčím otázkám.

Čtvrtá kapitola se věnuje osobním aspektům povinnosti péče řádného hospodáře, vč. možnosti delegace působnosti volených orgánů a pokynů týkajících se obchodního vedení. Téma není zpracováno do hloubky. Za nesourodé se zbytkem práce považují pasáže o prokuře

Pátá kapitola je zaměřena na vybrané důsledky porušení povinnosti péče řádného hospodáře. Vybraným důsledkům je věnováno velmi málo prostoru, aby mohlo jít o jejich důkladnou analýzu.

Šestá kapitola se zabývá vypořádání újmy vzniklé z porušení péče řádného hospodáře. Obdobně jako předchozí kapitoly nejde o výstižné zpracování dílčí otázky, které by reflektovalo současný stav diskuse, tj. utříděným způsobem dosavadní závěry představilo a kriticky zhodnotilo.

V sedmé kapitole se doktorand zabývá derivativními žalobami, i když otázka uplatňování nároků z porušení péče řádného hospodáře je podstatně širší. Proč se doktorand zásadně nevěnuje i uplatňování nároků obecně společnostmi (např. roli dozorčí rady v dualistickém systému akciové společnosti při vymáhání práv vůči členovi představenstva), případně i vymáhání věřiteli?

V závěrečné osmé kapitole doktorand shrnuje základní závěry, ke kterým dospěl v jednotlivých částech práce.

Práce je rozkročena velmi široce, což neumožňuje doktorandovi jít vždy do žádoucí hloubky, tato výtka směřuje zejména ke kapitolám čtyři až sedm.

Některé kapitoly jsou opatřeny shrnutím (druhá až čtvrtá), některé nikoli (ostatní). Doktorand tento rozdíl v přístupu nevysvětluje.

Shrnu-li, struktura práce je zvolena tradičně a zahrnuje kapitoly zabývající se nejprve obecnými otázkami a následně konkrétními problémy. Záběr je však velmi široký, a to práci škodí. Resp. takto široký by mohl být, pokud by šlo spíše o syntézu než o částečnou analýzu problematických otázek.

d) Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací

Doktorand pracoval s českými i se zahraničními zdroji. Na str. 8 doktorand uvádí, že práce reflektuje právní stav k 31. březnu 2023, převážně však čerpá z první vlny literatury reflektující rekodifikaci soukromého práva a s pozdějšími prameny nepracuje v celé šíři. Jinými slovy přehled pramenů neobsahuje veškerou aktuální relevantní českou literaturu k tématu. Ve vlastní práci často doktorand odkazuje na komentářovou literaturu, s dalšími zdroji pracuje velmi omezeně. Např. kapitoly 4.2 a 4.3. nereflktují základní články ke zkoumaným otázkám (chybí reflexe např. těchto článků: Josková, L. Rozdělení působnosti v rámci kolektivního orgánu a jeho dopad na odpovědnost. *Bulletin advokacie*, 2014, č. 7–8, Josková, L. Zásady a pokyny valné hromady a jejich dopad na odpovědnost členů volených orgánů, *Obchodněprávní revue*, 2022, č. 1, Zvára, M. Udílení pokynů jednatelům společnosti s ručením omezeným ve vztahu k obchodnímu vedení společnosti v českém a rakouském právu, *Obchodněprávní revue*, 2019, č. 4 a mnoha dalších). Pozornosti doktoranda uniklo i monotematické číslo AUCI (č. 3/2022) věnující se základním otázkám péče řádného hospodáře ve středoevropském kontextu.

Práce obsahuje také místy přímé citace, s nimiž doktorand dále nepracuje. Bylo tak na místě citovanou myšlenku parafrázovat, případně přímou citaci uvést v poznámce pod čarou.

Poznámkový aparát obsahuje 387 poznámek pod čarou. K poznámkám pod čarou činím tyto další připomínky:

- 1) Za podstatnou vadu považuji, že doktorand neodkazuje na konkrétního autora konkrétní pasáže u některých kolektivních děl (např. díla uvedená v pozn. 15, 20, 21 či 136), u jiných tak činí.
- 2) Za nevhodné považuji zachování plných citací u často opakovaných děl, a to i včetně údajů, které stačilo uvést v přehledu pramenů anebo je vůbec neuvádět. Např. u citace KINCL, J., SKŘEJPEK, M., URFUS, V. *Římské právo*. Dot. 2. dopl. a přeprac. vyd. (C.H. Beck dot. 1. vyd.). Praha: C. H. Beck, 1997. Beckovy právnické učebnice, s. 81 v poznámce č. 25 stačilo uvést konkrétního autora In KINCL, J., SKŘEJPEK, M., URFUS, V. *Římské právo*. 2. vyd., Praha: C. H. Beck, 1997, s. 81.
- 3) Občas, zejména u článků, chybí odkaz na konkrétní stranu, byť je z kontextu zřejmé, že citovaná myšlenka je na jedné nebo dvou stránkách (např. dílo v pozn. č. 36, 37 nebo 40).
- 4) Citace v poznámkách pod čarou nejsou jednotné. Srov. např. rozdílné citace kolektivních děl v pozn. č. 45 a 47.

e) hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka provedené analýzy je v práci kolísavá. První partie práce jsou argumentačně lépe vystavěné a obsahují i vlastní argumentačně podložená stanoviska. Závěrečné části práce jsou však spíše než komplexní analýzou řešených otázek (odpovědnost, delegace, závaznost pokynů) náčrtem možného řešení za omezeného využití relevantních zdrojů.

f) jazyková a stylistická úroveň

Jazyková a stylistická úroveň textu je na požadované úrovni s výjimkou následujících výhrad. Odkazy na poznámky pod čarou se zásadně píšou za interpunkční znaménko, nikoli před něj. Symbolem paragrafu by neměla začínat věta (např. pozn. č. 34).

g) úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je standardní. Práce neobsahuje grafy a tabulky. To ani není vyžadováno.

6. Otázky k zodpovězení při obhajobě

Formulujte prosím, co nového do odborného diskursu Vaše dizertační práce přináší. Jinými slovy, v čem podle Vás tkví její přínos.

Vysvětlete závěry prezentované na str. 55. Za jakých okolností je podle Vás dán rozdílný standard péče řádného hospodáře mezi členy téhož voleného orgánu téže obchodní společnosti?

Porovnejte a zhodnoťte důsledky spojené se závěrem, že odpovědnost za řádný výkon funkce je odpovědností smluvní nebo mimosmluvní.

7. Závěrečné hodnocení

Přes výše uvedené kritické výhrady doporučuji práci k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.

V Praze dne 29. září 2023

Doc. JUDr. Kateřina Eichlerová, Ph.D.
oponentka dizertační práce